

တၢ်သ့ရဲၣ်ကျဲၤတၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤမ့ၢ်ဝဲတၢ်ဖံးတၢ်မၤလၢအဘျုးအဖျိၣ်အိၣ်,တၢ်မၤသကိးတၢ်ဖိးတၢ်ဟ့ၣ်ထီၣ်တၢ်မၤသ့ၣ်တဖၣ်တၢ်ကဘၣ်ဆၢတံၢ်အိၣ်ဖျိတၢ်ရဲၣ်ကျဲၤတၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤအကျိၤအကျဲၤန့ၣ်လီၤ.ကျိၤကျဲၤအံၤပၣ်ယုၣ်ဝဲဒီးဟံၣ်ဖိဖိတၢ်မၤတၢ်ဆၢတံၢ် (Family Decision Making, (FDM)) ကျိၤကျဲၤလၢအကဲဒိဂုၤတံၢ်ဘၣ်တဖၣ်ဒီးပိၣ်ထွဲထီၣ်အခံၤဒီးတၢ်ဒုးအိၣ်ထီၣ်တၢ်ကဟ့ၣ်ကယၢ်ကဂ့ၢ်ဖိန့ၣ်လီၤ.လၢပုၤဘၣ်ကီၤဘၣ်ခဲတၢ်ရဲၣ်ကျဲၤ (Refugee Minor Program, (RMP)) တၢ်ဖံးတၢ်မၤဆၢကတီၢ်ဝဲအံၤန့ၣ်တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤတၢ်ကဘၣ်ဒုးသ့ၣ်ညါဝဲဆူဘၣ်ကထိရံၤယါတၢ်အစၢအကံၢ်ခိၣ်သ့ၣ်သ့ၣ်တဖၣ်လၢပုၤဖိသ့ၣ်တၢ်မၤအတကျိၤပုၤအကီၢ်န့ၣ်လီၤ.

တၢ်သ့ရဲၣ်ကျဲၤတၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤပၣ်ယုၣ်ဒီးတၢ်မၤသကိးတၢ်မူဒါတၢ်ဖံးတၢ်မၤတၢ်ဝဲန့ၣ်အခိၣ်ပၣ်ယုၣ်ဝဲဒီးဟ့ၣ်ကူၣ်ဟ့ၣ်ဖးတိၤစၢမၤစၢ “တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤပုၤဘၣ်မူဘၣ်ဒါသ့ၣ်တဖၣ်” လၢတၢ်ဖံးတၢ်မၤအဂတဖၣ်အပူၤ(မ့တမ့ၢ်)တၢ်လီၤအဂသ့ၣ်တဖၣ်န့ၣ်လီၤ.တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤပုၤဘၣ်မူဘၣ်ဒါအဂသ့ၣ်တဖၣ်အံၤအဝဲသ့ၣ်တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤမူဒါတၢ်မၤသ့ၣ်တဖၣ်လီၤဆိလိၣ်ဝဲဒၣ်အသးဒီး RMP တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤပုၤဘၣ်မူဘၣ်ဒါသ့ၣ်တဖၣ်န့ၣ်လီၤ.ပုၤဘၣ်ကီၤဘၣ်ခဲတၢ်ရဲၣ်ကျဲၤ (Refugee Minor Program, (RMP)) တၢ်သ့ရဲၣ်ကျဲၤတၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤညါန့ၣ်ပၣ်ယုၣ်ဒီးမူဒါတၢ်ဖံးတၢ်မၤလီၤလီၤဆူဖိသ့ၣ်သ့ၣ်တဖၣ်,သးစၢသ့ၣ်တဖၣ်ဒီးအဝဲသ့ၣ်အပူၤကွၢ်ထွဲတၢ်သ့ၣ်တဖၣ်န့ၣ်လီၤ.

တၢ်သ့ရဲၣ်ကျဲၤတၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤမူဒါတၢ်ဖံးတၢ်မၤလၢပုၤဘၣ်ကီၤဘၣ်ခဲတၢ်ရဲၣ်ကျဲၤ (Refugee Minor Program, (RMP)) အပုၤဖိသ့ၣ်ဒီးသးစၢသ့ၣ်တဖၣ်အကီၢ်ကဒီးသန့ထီၣ်အသးလၢ RMP ဝဲကျိၤပုၤမၤတၢ်ဖိ(မ့တမ့ၢ်)ပုၤတၢ်တၢ်ဖံးတၢ်မၤတၢ်ကရၢကရိအတၢ်အၢၣ်လီၤအိၣ်လီၤလၢအဘၣ်ဃးဒီးပုၤဖိဖိသ့ၣ်လၢဝုၤချာသ့ၣ်တဖၣ်န့ၣ်လီၤ.တၢ်သ့ရဲၣ်ကျဲၤတၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤပၣ်ယုၣ်ဝဲဒီးတၢ်ဖံးတၢ်မၤသ့ၣ်တဖၣ်ဒ်လၢအံၤအသး-

- တၢ်သ့ၣ်ဖျါထီၣ်ဖိသ့ၣ်(မ့တမ့ၢ်)သးစၢလၢလိၣ်ဘၣ်တၢ်မၤစၢဒီးတၢ်တုၤလီၤဆူအဝဲသ့ၣ်အိၣ်
- တၢ်ဝဲထံနီၤဖးပုၤတၢ်ကဘၣ်တၢ်မၤပုၤကွၢ်ထွဲတၢ်
- တၢ်ရဲၣ်လီၤကျဲၤလီၤတၢ်ဖံးတၢ်မၤဒီးတၢ်မူထံၣ်န့ၣ်တၢ်ပိးတၢ်လီၤ
- ဒုးဘၣ်ထွဲဖိသ့ၣ်(မ့တမ့ၢ်)သးစၢလၢလိၣ်ဘၣ်တၢ်မၤစၢဒီးတၢ်မၤသ့ၣ်တဖၣ်လၢတၢ်လိၣ်ဘၣ်အိၣ်
- တၢ်မၤလၢပုၤတၢ်ဖံးတၢ်မၤဒီးတၢ်ဖံးသကိးမၤသကိးတၢ်
- ပၤဆူတၢ်ဖံးတၢ်မၤ
- ကျဲးစးကတီၢ်တၢ်လၢကန့ၢ်တၢ်ဖံးတၢ်မၤသ့ၣ်တဖၣ်ဂီၢ်
- တၢ်ကွၢ်ထံဆိကမိၣ်က့ၤတၢ်ဖံးတၢ်မၤအကျိၤအကျဲၤလၢတၢ်မၤအိၣ်သ့ၣ်တဖၣ်

ဝဲတၢ်ဆၢကတီၢ်ဝဲအံၤတၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤတၢ်ရဲၣ်ကျဲၤဘၣ်တၢ်မၤဝဲအိၣ်ဒီးပၤဆူအိၣ်,ဖဲလဲၣ်ဂုၤလဲၣ်ဂုၤအရူၤဒိၣ်ဝဲလၢတၢ်ကဘၣ်အၢၣ်လီၤလၢတၢ်ကွၢ်ကဒါကုၤဒီးတၢ်မၤဘၣ်ဘျီးဘၣ်ဒါက့ၤတၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤတၢ်ရဲၣ်ကျဲၤန့ၣ်ဒ်တၢ်လိၣ်အိၣ်ဝဲအသးတၢ်မၤအိၣ်သ့ၣ်တၢ်ဆၢကတီၢ်တဘျီဂုၤတဘျီဂုၤသ့ၣ်န့ၣ်လီၤ.တၢ်ရဲၣ်လီၤကျဲၤလီၤတၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤဒီးသန့ထီၣ်အသးလၢတၢ်သ့တၢ်ဘၣ်ကံၢ်ခိၣ်သ့ၣ်သ့ၣ်တဖၣ်ပၣ်ယုၣ်ဝဲဒၣ်တၢ်ဟံၣ်ဖိၣ်က့ၤတၢ်,တၢ်အိၣ်ဆူၣ်အိၣ်ဒုးဒီးတၢ်ကူၣ်ဘၣ်ကူၣ်သ့ၣ်န့ၣ်လီၤ.တၢ်ဟံၣ်သ့ၣ်ဟံၣ်သးလၢအဆူၣ်အိၣ်ဝဲဒၣ်လၢတၢ်တိၤစၢမၤစၢဝဲဖိသ့ၣ်(မ့တမ့ၢ်)သးစၢလၢလိၣ်ဘၣ်တၢ်မၤစၢဒီးပုၤကွၢ်ထွဲတၢ်ပုၤဒီးတၢ်ဘၣ်ထွဲလိၣ်သးလၢအဂုၤဒီးတၢ်မၤသကိးတၢ်ဖိသးကမၤသ့ထီၣ်တၢ်ဖံးတၢ်မၤတၢ်ဂုၤတၢ်ဝါတဖၣ်န့ၣ်လီၤ.

တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤတၢ်ရဲၣ်ကျဲၤသ့ၣ်တဖၣ်အစ့ၤကတၢ်တၢ်ကဘၣ်ကွၢ်ကဒါကုၤတန့ၣ်တဘျီမ့တမ့ၢ်ဒ်အလီၤအိၣ်ဝဲအသးတၢ်ကဘၣ်ကွၢ်ကဒါကုၤအါထီၣ်.ဝဲ RMP အၢၣ်လီၤဝဲဒၣ်လၢခဲအံၤတၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤတၢ်ရဲၣ်ကျဲၤတၢ်မၤအတကျိၤန့ၣ်လိၣ်ဝဲဒၣ်,RMPဟ့ၣ်လီၤအသးလၢခါဆူညါကမၤဂုၤထီၣ်တၢ်မၤန့ၣ်လီၤ.တၢ်ပုၤထီၣ်ဝဲဒၣ်လၢတၢ်ဖံးတၢ်မၤခါဆူညါလၢဘၣ်ထွဲဒီးတၢ်မၤဂုၤထီၣ်တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤတၢ်ရဲၣ်ကျဲၤတၢ်ဖံးတၢ်မၤအတကျိၤန့ၣ်နီၢ်ကစၢဒ်ဘၣ်ထွဲလိၣ်သးဒီးတၢ်ဆိကမိၣ်ဆိကမးလၢဘၣ်တၢ်ကွဲးနီၣ်အိၣ်လၢ “တၢ်ကွၢ်ထွဲဖိသ့ၣ်သ့ၣ်တဖၣ်” တၢ်ဖံးတၢ်မၤအတကျိၤပုၤဒီးတၢ်သးစၢတၢ်ရဲၣ်ကျဲၤအဂုၤကတၢ်.အါန့ၢ်အန့ၢ်တၢ်မၤအတကျိၤတခါဂုၤတခါဂုၤလၢတၢ်မၤဂုၤထီၣ်အိၣ်န့ၣ်ခါဆူညါတၢ်ကဘျးဝဲဒီးတၢ်ကွဲးနီၣ်အဝဲအံၤန့ၣ်လီၤ.

